

Rat u Ukrajini. Dnevne informacije. 62. dan

Pripremile Sofija Oliinik i Marjana Zavijska

Gradovi pod napadom. Ruske snage su u ponedjeljak aktivno gađale [željezničke veze](#) diljem zemlje kako bi poremetile opskrbu oružjem. Ujutro je bilo najmanje 5 napada praćenih nizom granatiranja tijekom dana kojim su gađane željezničke komunikacije, pri čemu je jedan od željezničkih djelatnika ubijen. Napadi su uslijedili nakon [najave](#) memoranduma između Poljske i Ukrajine za olakšavanje lanca opskrbe između zemalja, budući da je Crno more blokirano, a zračni prostor zatvoren.

Rakete su pogodile **Zaporižje** u utorak rano ujutro. Ministarstvo obrane Ujedinjenog Kraljevstva [javlja](#) da je Zaporižje jedna od meta u trenutnoj ofenzivi na jugu Ukrajine. U **Harkivu** je u ponedjeljak nastavljeno granatiranje. Uništeni su stambeni blok i stambena kuća. 4 civila su ranjena, a 4 civila ubijena. U regiji je bilo i 5 ranjenih. Rusi su inscenirali provokaciju granatiranjem **Bilopilja u Sumskoj regiji** područja Ruske Federacije. Dvoje djece u dobi od 9 i 13 godina je ubijeno 25. travnja u ruskom granatiranju grada Liman u **Donjeckoj regiji**. **Luganska regija** je i dalje pod vatrom običnih raketnih projektila — 25. travnja na civile se gađalo 17 puta. Zatim Popasna, koja je imala 4 snažna topnička napada, Lisičansk — 2 napada, a najviše je stradala Hirška općina. Ruske trupe nastavljaju borbu na području Rubižnea i ne popuštaju u pokušaju zauzimanja Popasne — tamo borbe ne prestaju. U **Hersonu i Donjecku** zabilježena su granatiranja i eksplozije na cijelom teritoriju.

Mariupolj. U ponedjeljak nisu otvoreni nikakvi koridori za evakuaciju iz [Mariupolja](#). Potpredsjednik Vlade Vereščuk je izvijestio da nije postignut dogovor o evakuaciji civila iz čeličane Azovstal jer ruska strana nije pristala na prekidanje granatiranja. Stoga Ukrajina poziva Ujedinjene narode da budu "inicijator i jamac" svakog takvog sporazuma. Ukrajinski novinari otkrili su [treću masovnu grobnicu](#) blizu Mariupolja. Satelitske snimke prikazuju iskopane rovove na groblju Starij Krim, koji su se pojavili 24. ožujka - nakon što su selo okupirale ruske snage. Za mjesec dana njegova veličina se povećala s 50-60 metara na 200 metara. Sigurnosne službe Ukrajine izvještavaju da Rusija planira upotrijebiti kemijsko oružje protiv civila i vojske u Azovstalu. Prema posljednjim podacima, kako bi se izbjegle žrtve među vojnicima Oružanih snaga Rusije, može se izvesti takozvano "dimljenje" ukrajinskih branitelja i civila iz prostorija tvrtke. Stoga bi moglo doći do kemijskog bombardiranja.

Gradovi pod okupacijom. Ruske okupacijske snage zauzele su gradsko vijeće **Hersona**. 'Naoružani ljudi oduzeli su ključeve i zamijenili čuvare', [izjavio je](#) gradonačelnik Hersona Ihor Kolikhajev. Rusija je okupirala Herson početkom ožujka, međutim, lokalne vlasti nastavile su raditi pod okupacijom. Ruske trupe prisiljavaju stanovnike sela Velika Oleksandrivka u Hersonskoj regiji da napustiti naselje, inače prijete prisilnom evakuacijom (deportacijom). Čelnici dviju općina u **Zaporižskoj regiji**, Novouspenivska i Kirilivska su puštene iz ruskog zarobljeništva. U okupiranom Melitopolju u Zaporižskoj regiji, ruske trupe [blokiraju izlaze iz grada](#) kako bi nastavile s "regrutnom kampanjom". Građani su također dužni prijaviti planiranu evakuaciju civila, javljaju lokalne vlasti.

Ljudska prava. Nakon ruske invazije, rasprostranjeno unutarnje raseljavanje obitelji u Ukrajini dovelo je do nesigurne situacije za ugroženu djecu, a izvješća o prisilnim deportacijama i ilegalnim posvojenjima u Rusiju izazivaju posebnu zabrinutost. Prema izvješćima ukrajinskih dužnosnika, Rusija je prisilila više od 150 000 djece da napusti istočnu Ukrajinu i uđe u ruski sustav posvajanja – iako, treba napomenuti da se te brojke temelje na ograničenim informacijama prema mjestu gdje se djeca nalaze. "Kršeći međunarodno humanitarno pravo i osnovne standarde čovječnosti, Rusija je angažirana u državno organiziranoj otmici djece", navodi se u priopćenju ukrajinskog Ministarstva vanjskih [poslova](#). Ruski mediji [su izvijestili](#) da se ukrajinska djeca iz Donbasa integriraju u njihov sustav posvajanja. Aaron Greenberg, viši regionalni savjetnik UNICEF-a u Europi i središnjoj Aziji, [naglasio je](#) potrebu zaustavljanja međudržavnog posvajanja tijekom ovog rata.

Vanjska politika. Američki predsjednik Joe Biden najavio je namjeru da imenuje Bridget Brink za veleposlanicu u Ukrajini, a koja trenutno služi u Slovačkoj. U utorak će Sjedinjene Države biti domaćin [sastanka više od 40 zemalja na kojem će se razgovarati o](#) obrambenim pitanjima vezanim za Ukrajinu u zračnoj bazi Ramstein. Okupljanje je uslijedilo nakon posjeta američkog ministra obrane Lloyda Kijevu proteklog vikenda. Glavna ideja je razgovarati i koordinirati daljnju opskrbu vojne pomoći Ukrajini, dok su ruske trupe premještene na istočni i južni bok, s ciljem daljnje topničke ofenzive na terenu.

Rusija je proglasila [40 njemačkih diplomatskih djelatnika](#) personae non gratae kao odgovor na sličan potez iz Berlina početkom svibnja.

Eksplozije su u ponedjeljak 25. travnja pogodile Ministarstvo državne sigurnosti u moldavskoj regiji Pridnjestrovlje. To je uslijedilo nakon prijete iz Rusije da bi regija mogla biti uvučena u njihov rat protiv Ukrajine, s ciljem pridruživanja Pridnjestrovlja preko ukrajinske obale Rusiji.

Sigurnost hrane. Britanska obavještajna služba [potvrđuje](#) da će smanjenje ukrajinske žetve žitarica u 2022. vjerojatno biti oko 20% manja nego u 2021. zbog smanjenih sjetvenih površina nakon invazije. Situacija će uzrokovati globalni rast cijena, ugrožavajući sigurnost hrane ekonomski ranjivih zemalja.

Bijela kuća razmatra dodavanje paketa vojne pomoći za Ukrajinu uz globalni zahtjev za pomoć u hrani, koje predsjednik Joe Biden sprema poslati Kongresu kroz mehanizam za brzo pokretanje pomoći, kaže [Bloomberg](#). Inicijativa dolazi kao odgovor na rastuću zabrinutost oko siromaštva diljem svijeta zbog prekida uvoza žitarica iz Ukrajine i Rusije, kao i proizvodnje gnojiva. Agencije za pomoć ukazuju da bi se dodatnih 11 milijuna ljudi u zapadnoj Africi moglo suočiti s glađu u sljedeća tri mjeseca.

Energetska sigurnost. Prijetnje nuklearnoj sigurnosti u Ukrajini se nastavljaju. U ponedjeljak ujutro dvije ruske krstareće rakete zabilježene su iznad rashladnog rezervoara NE Hmeljnicki. Iako nema zabilježenih kršenja sigurnosnih protokola energetske jedinice NE Hmeljnicki, međutim, neposredna blizina projektila podriva opću sigurnost.

U međuvremenu, ruski ministar vanjskih poslova Lavrov je [naglasio](#) da postoji "ozbiljna" opasnost od nuklearnog sukoba. Rusiji redovito prijete potencijalnim nuklearnim napadom ako zapadne zemlje nastave s "militarizacijom" Ukrajine. U očima Lavrova "NATO, u suštini, vodi rat s Rusijom posredno i naoružava tog zastupnika. Rat znači rat".

Danska je postala [prvi donator](#) Fonda koji je osnovala Energetska zajednica za obnovu ratom razorene energetske infrastrukture Ukrajine. Konsolidirana sredstva će se koristiti za obnovu energetske infrastrukture koja je oštećena ili uništena zbog ruskog rata u Ukrajini.

Ekonomska sigurnost. Velika Britanija [je objavila](#) ukidanje uvoznih carina obuhvaćenih trgovinskim sporazumom s Ukrajinom. Odluka dolazi godinu dana ranije nego što se očekivalo. Carinske mjere dio su široke ekonomske potpore Ujedinjenog Kraljevstva Ukrajini, uključujući 1 milijardu funti jamstava zajma. Mjera će potaknuti ukrajinski izvoz proizvoda uključujući ječam, med, konzervirane rajčice i perad. U međuvremenu, uvedene su daljnje zabrane izvoza u Rusiju, odnosno "proizvoda i tehnologije" koji bi se mogli koristiti za opremu za presretanje i nadzor.

Kultura. Laboratorij za praćenje kulturne baštine u Prirodoslovnom muzeju Virginije iz Martinsvilleu objavio je sažetak utjecaja gubitaka ukrajinski kulturne baštine – [izvještava](#) The Guardian. Zabilježili su znakove oštećenja na 191 kulturnoj znamenitosti i objektu. Većina razaranja – za koje se vjeruje da su ih izvršile invazione ruske trupe – koncentrirana je na ukrajinske spomenike i bogomolje. Sada je na popisu pedeset osam crkava, džamija, hramova i katedrala, zajedno sa 111 spomen-područja i devet javnih spomenika. U ratu su također napadnuta dva umjetnička mjesta – uključujući kazalište u Mariupolju, čije su slike obišle svijet – i jedno arheološko nalazište. Vijesti o bilo kojem zahvaćenom mjestu odmah odlaze iz Laboratorija za praćenje kulturne baštine u Ukrajinu, u slučaju da se šteta na artefaktima može svesti na najmanju moguću mjeru ili barem dokumentirati na terenu. Namjerno gađanje vjerskih i kulturnih objekata također je zabranjeno Haškom konvencijom iz 1954. godine.

Francuski redatelj Michel Hazanavicius [je odgovorio](#) na zahtjev Ukrajinaca da preimenuje svoj novi film. Komedija o zombijima zvala se 'Z' i ove je godine trebala otvoriti Cannes Film Festival. Sada će se otvoriti pod drugim imenom - *Coupez!*

Kutak za čitanje.

- [Ruska propaganda ponovno jača u zapadnoj Europi | .coda](#) — Disinfo Matters, tjedni newsletter koji analizira širenje lažnih vijesti pokazuje kako je ruska propaganda, koja je bila značajno oslabljena na početku rata, ponovno dobiva na snazi u Europi.

Statistika.

- Ministarstvo socijalne politike [izvještava](#) da je više od 2 milijuna ljudi interno raseljeno od invazije na Rusiju u Ukrajini. Od ukupnog broja od 3,4 milijuna u Ukrajini, oko 1,9 milijuna je po prvi put interno raseljeno.
- [izvješćima](#) Ureda glavnog tužitelja zabilježeno je da je do 25. travnja u Ukrajini ubijeno 3818 civila, a ranjeno više od 4000 civila. Podaci ne uključuju podatke iz Mariupolja ili privremeno okupiranih teritorija.
- [Od 25. travnja](#) oko 843 naselja u Ukrajini je ostalo bez struje, što je ukupno oko 712,4 tisuća građana. Više od 226 000 građana ostalo je bez opskrbe plinom.
- Glavni stožer Oružanih snaga Ukrajine objavio je ukupne procijenjene gubitke ruske vojske do 10 sati ujutro, 26. travnja 2022.: osoblje – oko 22 100, tenkovi – 918, APV – 2308, topnički sustavi – 416, MLRS – 154, protuzračni sustavi – 69, zrakoplovi s fiksnim krilima – 184, helikopteri – 154, kamioni – 1643, čamci i brzi čamci – 8, cisterne za gorivo – 76, UAV operativno-taktičke razine – 201, specijalna oprema – 31, mobilni SRBM sustav – 4. Također ovdje pratite interaktivni [brojač](#) ruskih gubitaka.